

HALLINTOTIEDE Administrative Science

HALLINTOTIETEIDEN KANDIDAATIN JA MAISTERIN TUTKINTOJEN TAVOITTEET

Hallintotiede pääaineena on mahdollista suorittaa hallintotieteiden kandidaatin tutkinto 180 op (120 ov) ja hallintotieteiden maisterin tutkinto 120 op (40 ov). **Opetuksen tavoitteina hallintotieteessä on antaa valmiudet toimia organisaatioiden johtamistehtävissä sekä organisaatioiden hallinnon kehittämistehtävissä.**

HALLINTOTIEDE OPPIAINEENA JA OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET

Hallinto on kaikkiin organisaatioihin ja yhteiskuntiin sisältyvä ilmiö. Hallinto huolehtii organisaatioiden ja yhteiskuntien olemassaolosta. Hallinto pyrkii siihen, että asiat saadaan tehdyksi tehokkaasti ja tuloksellisesti.

Hallintotiede – syksyyn 1994 saakka nimeltään julkishallinto – on yhteiskuntatieteisiin luokituttava tieteenala. Sen kiinnostuksen kohteena on hallinto erityisesti julkisissa mutta myös yksityisissä ja yleishyödyllisissä organisaatioissa. Lisäksi oppiaine tarkastelee koko yhteiskunnan kattavia hallintojärjestelmiä. Erityisinä näkökulmina ovat toiminnan organisoiminen ja johtaminen, organisaatioiden toiminnan laatu ja sen parantaminen sekä toiminnan vaikuttavuus kansalaisten ja muiden asiakasryhmien kannalta. Siksi opiskelijan on opittava tuntemaan:

- miten Suomea ja Euroopan unionia hallitaan sekä mitä julkisen hallinnon eri alat tekevät ja saavat aikaan
- miten julkiset ja yksityiset organisaatiot syntyvät ja kehittyvät sekä millaisin toimenpitein ne erilaisissa tilanteissa toimivat tuloksellisesti
- mitä nykypäivän ja tulevaisuuden työelämän organisaatioiden rakenteilta, henkilöstöltä, johtamiselta sekä organisaatioiden päätöksenteko-, suunnittelu- ja tietojärjestelmiltä edellytetään, jotta ne tuottaisivat tehokkaasti ja kansalaisten kannalta mielekkäästi erilaisia palveluja
- miten työyhteisöjä voidaan johtaa ja kehittää, jotta ne olisivat sisäisesti terveitä ja toiminnassaan tuloksellisia
- miten organisaatioita ja niiden toimintaa voidaan arvioida sekä miten arviointitietoa voidaan käyttää organisaatioiden parantamiseksi.

Kaikkien asiakokonaisuuksien osalta tieteellinen koulutus edellyttää valmiuksia kuvata ja selittää vallitsevat asiantilat tieteellisin tutkimusmenetelmin. Siksi olennainen osa opiskelua on perehtyminen tieteeseen, sen menetelmiin ja mahdollisuuksiin.

Hallintotieteen opetus jakautuu kolmeen kokonaisuuteen, **perusopintoihin, aineopintoihin ja syventäviin opintoihin**. Aineopintoihin sisältyy myös kandidaatin tutkielma ja syventäviin opintoihin pro gradu -tutkielma. Hallintotieteen pääaineopintojen lisäksi hallintotieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintoihin sisältyy **sivuaineopintoja, menetelmäopintoja sekä kieli- ja viestintäopintoja**.

Sivuaineopinnot

Uuden tutkintojärjestelmän mukaiseen kandidaatin tutkintoon sisältyy pakollisena sivuaineena vähintään 21 op julkisoikeuden opinnot. Vanhan tutkintojärjestelmän mukaan opiskelevat voivat noudattaa myös aikaisemman opinto-oppaan tutkintorakennemääräyksiä.

Ainakin yhdestä sivuaineesta on tehtävä vähintään 25 op:n (15 ov) opinnot, mutta pääsivuaineesta suositellaan suoritettavaksi laajemmat opinnot. Vapaasti valittavat sivuaineopinnot voivat olla myös pakollisten sivuaineopintojen lisäopintoja. On suositeltavaa suorittaa sekä uusissa että vanhamuotoisissa tutkinnoissa yhdessä sivuaineessa perus- ja

aineopinnot. Uusimuotoisissa tutkinnoissa osan opinnoista voi sisällyttää kandidaatin tutkintoon.

Sivuaineopintojen opetuksen ja tenttien järjestämisestä vastaa opinnoista vastaava ainelaitos.

Tenttiminen ja arvosanan määräytyminen

Hallintotieteen opintokokonaisuudet (perus-, aine- ja syventävät opinnot) muodostuvat opintojaksoista. Tenttiminen tapahtuu **opetussuunnitelmassa esitetyssä järjestyksessä jaksokohtaisesti annettuja edeltävyyssääntöjä noudattaen**. Opintojakson kirjallisuus tentitään yleensä yhtenä kokonaisuutena, ellei opetussuunnitelmassa ole muuta mainittu tai kuulustelijan kanssa ole toisin sovittu.

Kirjallisuustentteihin ilmoittaudutaan johtamistieteiden laitoksen kansliaan 7 päivää ennen tenttitilaisuutta yleistä ilmoittautumiskuorta käyttäen tai sähköisesti NettiOpsu:n kautta (ks. tenttipäivät opetusohjelmasta). Näiden ns. yleisten tenttipäivien lisäksi järjestetään erillisiä luentotenttejä.

Tenttien vastaanottajat ilmoitetaan erikseen kunkin lukukauden alussa.

Opintojaksot ja opintosuoritukset merkitään suoritetuiksi välttävin, tyydyttävin, hyvin, kiitettävvin tai erinomaisin tiedoin, jotka muodostuvat yliopiston arviointijohtosäännön mukaisesti.

Tentistä saatua **arvosanaa voi korottaa**:

- opintojakson tai muun tenttikokonaisuuden osalta vain tenttimällä sen uudestaan
- opintokokonaisuuden osalta tenttimällä uudestaan ne opintojaksot tai tenttikokonaisuudet, joista on saanut huonoimmat tulokset
- yksittäisiä teoksia ei voi tenttiä uudestaan arvosanan korottamiseksi.

Opintokokonaisuuksien arvosana määräytyy eri opintojaksojen arvosanoista opintoviikkomäärällä painotettuna keskiarvona. Hallintotieteen opintokokonaisuudet merkitään suoritetuksi välttävin, tyydyttävin, hyvin, kiitettävvin tai erinomaisin tiedoin.

Hallintotieteen opiskelu sivuaineena ja ylimääräisenä opiskelijana

Jos hallintotiedettä sivuaineenaan opiskeleva ei halua suorittaa kokonaisuudessaan perus- ja aineopintojen kokonaisuuksia, hän voi valita suoritettavat opintojaksot noudattaen jaksokohtaisesti annettuja edeltävyyssääntöjä. Eräiden oppiaineiden kanssa on erikseen sovittu oikeudesta suorittaa hallintotieteen opintoja em. poiketen.

Opintoneuvonta

Tämä opinto-opas kannattaa lukea huolella, sillä tutkinnon yksityiskohtaiset vaatimukset ja tutkintoa koskevat määräykset löytyvät oppaasta. Opintoneuvontaa saa myös erityisistä julkaisuista.

Laitoksella annettavasta opintoneuvonnasta ilmoitetaan ilmoitustauluilla sekä yliopiston www-sivuilla. Hallintotieteiden opintosuunnan opiskelijoiden ainejärjestö Staabi ry järjestää erityisesti uusille opiskelijoille tarkoitettua opastusta ja neuvontaa (tutorointia). Opiskelija-opinto-ohjaajat neuvovat opiskelijoita mm. opiskelu- ja uravalinnoissa, opintojen suunnittelussa sekä sivuainevalinnoissa. Tiedekunnan opintoasiainpäällikkö antaa opintoneuvontaa ja -ohjausta mm. tutkinnon rakennetta koskevista tulkinnoista, opetussuunnitelmien siirtymäsäännöksistä ja yhteensovittamisesta.

Siirtymäsäännöksiä

Jos opiskelija on hyväksytty suorittamaan vanhassa tutkintojärjestelmässä vain hallintotieteiden kandidaatin tutkintoa hallintotiede pääaineena, hän voi hakea oikeutta suorittaa maisterin tutkinto pääaineena hallintotiede edellyttäen, että

- 1 kandidaatintutkielma on hyväksytty
- 2 hallintotieteen perus- ja aineopinnojen opintokokonaisuuden arvosana on vähintään hyvät tiedot.

Mikäli vaadittavat edellytykset täyttäviä opiskelijoita on enemmän kuin syventävien opintojen seminaariin voidaan ottaa, seminaariin osallistujat valitaan jonolain mukaisessa järjestyksessä.

Lukuvuoden 2004–2005 opetussuunnitelmien voimassaolo

Opiskelija on oikeutettu suorittamaan keskeneräisen opintokokonaisuuden tai -jakson loppuun lukuvuonna 2004–2005 voimassa olleen opetussuunnitelman mukaisesti syysluku-kaudella 2005. Mikäli opiskelijalla jää opintokokonaisuuden suorittaminen kesken, on suoritettujen osien vastaavuudesta sovittava ao. opintojakson opettajan kanssa erikseen. Siirtymäsäännöksiä sisältyy myös tiedekuntaneuvoston hyväksymiin yleismääräyksiin.

UUDEN TUTKINTOJÄRJESTELMÄN MUKAINEN TUTKINTORAKENNE

Hallintotieteiden kandidaatin tutkinto		180 op
Hallintotieteen pääaineopinnot		71 op
– perusopinnot	25 op	
– aineopinnot	46 op	
Yhteiset menetelmäopinnot		15 op
Kieli- ja viestintäopinnot		14 op
Harjoittelu		8 op
Sivuaineopinnot		72 op
– pakolliset sivuaineopinnot: julkisoikeus	21 op	
– vapaasti valittavat sivuaineopinnot	51 op	

HALLINTOTIETEEN PERUS- JA AINEOPINNOT

Perusopinnot **25 op**

Hallintotieteen perusteet	HALLP1	5 op
Johdatus organisaatioteoriaan ja johtamiseen	HALLP2	5 op
Suomen julkinen hallintojärjestelmä ja EU:n hallinto	HALLP3	9 op
Tutkimusprosessin hallinta	HALLP4	6 op

Aineopinnot **46 op**

Strateginen ajattelu ja johtaminen	HALLA5	6 op
Hallinto tietoyhteiskunnassa	HALLA6	6 op
Organisaatioanalyysi ja organisaation kehittäminen	HALLA7	6 op
Henkilöstön johtaminen	HALLA8	6 op
Tutkimusmenetelmät	HALLA9	6 op
Kandidaattiseminaari	HALLA10	6 op
Kandidaatintutkielma	HALLA11	10 op

Yhteiset menetelmäopinnot **15 op**

Orientoivat opinnot	2 op
Tietotekniikan peruskurssi	3 op
Tiedonhankinnan perusteet	2 op
Tilastotieteen ja SPSS:n perusteet (TILTY1)	5 op
Kokoustekniikka ja neuvottelutaito	3 op

Kieli- ja viestintäopinnot **14 op**

Tieteellinen kirjoittaminen	3 op
Suullinen viestintä	2 op

Ruotsin kieli: kirjallinen ja suullinen viestintä	3 op
1. vieraan kielen kirjallinen taito 3 op ja	
1. vieraan kielen suullinen taito 3 op	6 op

Harjoittelu 8 op

SIVUAINEOPINNOT 72 op

Julkisoikeus 21 op

Johdatus oikeusjärjestykseen	JOIKP0	3 op
Julkisoikeuden perusteet	JOIKP1	3 op
Eurooppaoikeus	JOIKP2	3 op
Hallintotoiminnan oikeudelliset perusteet	JOIKP3	3 op
Työ- ja virkamiesoikeus	YRJURP075	5 op
Esittelijäkurssi	JOIKA4	4 op

Vapaasti valittavat sivuaineet 51 op

Yhdessä sivuaineessa on suoritettava vähintään perusopinnot 25 op. Soveltuvia sivuaineita ovat julkisoikeus, finanssihallinto ja julkisyhteisöjen laskentatoimi sekä yritys juridiikka.

Hallintotieteiden maisterin tutkinto	120 op
Hallintotieteen syventävät opinnot	80 op
Kieliopinnot	3 op
Vapaasti valittavat sivuaineopinnot	37 op

HALLINTOTIETEEN SYVENTÄVÄT OPINNOT 80 op

Julkisten palveluiden tuotanto ja organisointi	HALLS1	6 op
Yksilö, organisaatio ja yhteiskunta	HALLS2	4 op
Organisaatioiden ja hallinnon arviointi	HALLS3	6 op
Julkisen hallinnon muutos ja arviointi	HALLS4	4 op
Maaailman hallintojärjestelmät	HALLS5	4 op
Tutkimusprosessin loppuunsaattaminen	HALLS6	6 op
Tutkimusseminaari	HALLS7	10 op
Pro gradu -tutkielma	HALLS8	40 op

Kieliopinnot 3 op

1. vieraan kielen syventävä kurssi **tai**
2. vieraan kielen kirjallinen taito 3 op

Lisäksi suositellaan:

Kohti gradua – syventävä tieteellinen kirjoittaminen 2 op

Vapaasti valittavat sivuaineet 37 op

Pääsivuaineeksi valitusta oppiaineesta suositellaan suoritettavaksi sekä perus- että aineopinnot (ks. s. 44). Lisäksi suositellaan suoritettavaksi Johdatus filosofiaan 3 op sekä toinen seuraavista: Johdatus tieteen filosofiaan 4 op tai Johdatus yhteiskunta ja kulttuurifilosofiaan 3 op.

VANHAN TUTKINTOJÄRJESTELMÄN MUKAINEN TUTKINTORAKENNE

Hallintotieteiden kandidaatin tutkinto	120 ov
Hallintotieteen perus- ja aineopinnot	38 ov
Yhteiset menetelmäopinnot	11 ov
Kieli- ja viestintäopinnot	11 ov
Harjoittelu	4 ov
Sivuaineopinnot	56 ov
– pakolliset sivuaineopinnot: julkisoikeus	13 ov
– vapaasti valittavat sivuaineopinnot	43 ov
Hallintotieteiden maisterin tutkinto	160 ov
Kandidaatin tutkinnon opinnot	120 ov
Hallintotiede, syventävät opinnot	40 ov

HALLINTOTIETEEN PERUSOPINNOT **15 ov**

Hallintotieteen perusteet	HALLP1	3 ov
Johdatus organisaatioteoriaan ja johtamiseen	HALLP2	3 ov
Suomen julkinen hallintojärjestelmä ja EU:n hallinto	HALLP3	6 ov
Tutkimusprosessin hallinta	HALLP4	3 ov

HALLINTOTIETEEN AINEOPINNOT **23 ov**

Strateginen ajattelu ja johtaminen	HALLA5	3 ov
Hallinto tietoyhteiskunnassa	HALLA6	3 ov
Organisaatioanalyysi ja organisaation kehittäminen	HALLA7	3 ov
Henkilöstön johtaminen	HALLA8	3 ov
Tutkimusmenetelmät	HALLA9	3 ov
Kandidaattiseminaari	HALLA10	3 ov
Kandidaatintutkielma	HALLA11	5 ov

HALLINTOTIETEEN SYVENTÄVÄT OPINNOT **40 ov**

Julkisten palveluiden tuotanto ja organisointi	HALLS1	3 ov
Yksilö, organisaatio ja yhteiskunta	HALLS2	2 ov
Organisaatioiden ja hallinnon arviointi	HALLS3	3 ov
Julkisen hallinnon muutos ja arviointi	HALLS4	2 ov
Maaailman hallintojärjestelmä	HALLS5	2 ov
Tutkimusprosessin loppuunsaattaminen	HALLS6	3 ov
Tutkimusseminääri	HALLS7	5 ov
Pro gradu -tutkielma	HALLS8	20 ov

Yhteiset menetelmäopinnot **11 ov**

Orientoivat opinnot	1 ov
Tietotekniikan peruskurssi	2 ov
Tiedonhankinnan perusteet	1 ov
Tilastotieteen ja SPSS:n perusteet	3 ov
Johdatus filosofiaan	2 ov
Kokoustekniikka ja neuvottelutaito	2 ov

Kieli- ja viestintäopinnot **11 ov**

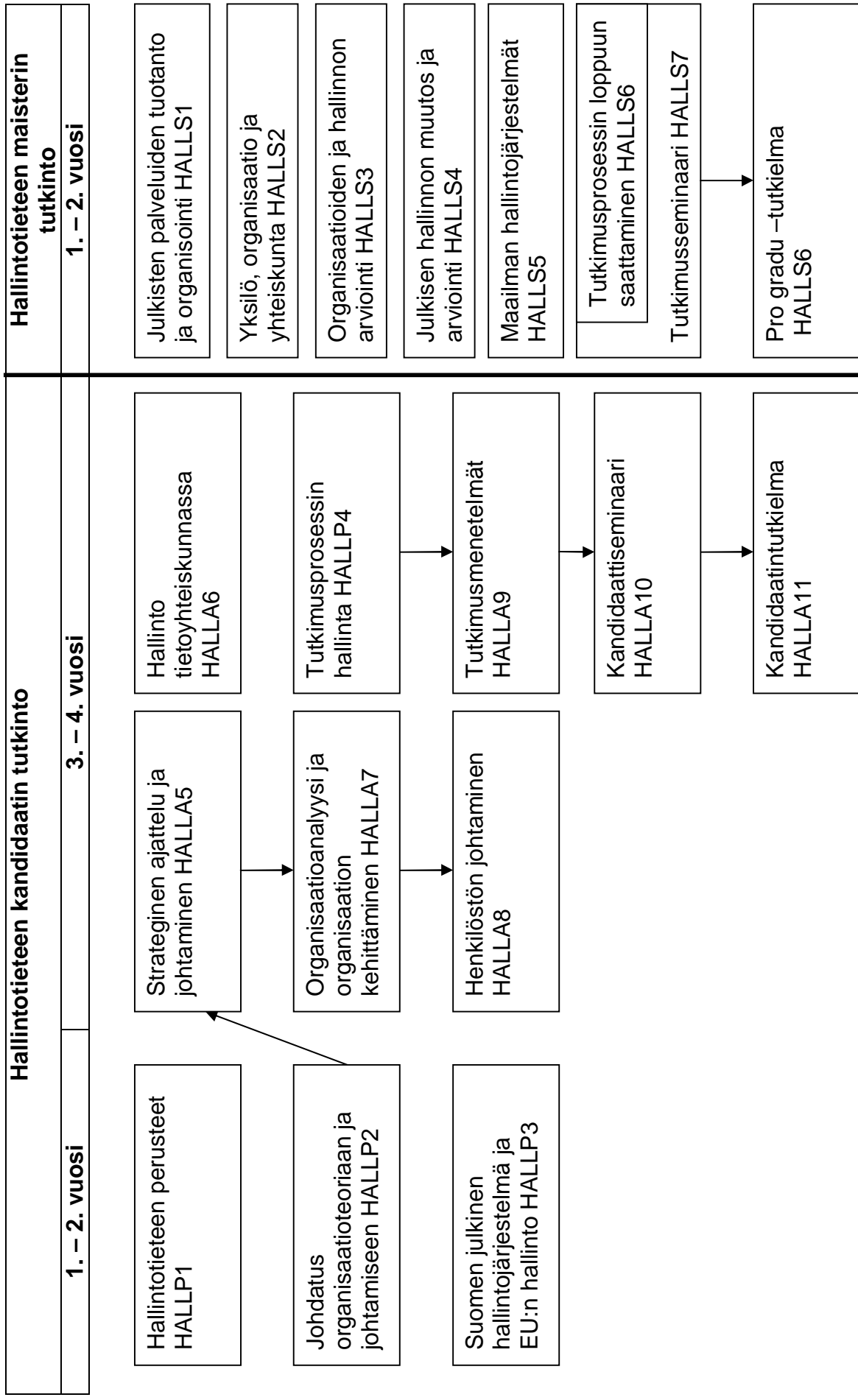
Tieteellinen kirjoittaminen	2 ov
Suullinen viestintä	1 ov
Ruotsin kieli, kirjallinen ja suullinen viestintä	2 ov
1. vieraan kielen kirjallinen taito ja	
1. vieraan kielen suullinen taito	4 ov
1. vieraan kielen syventävä kurssi tai	
2. vieraan kielen kirjallinen taito	2 ov

Harjoittelu **4 ov**

SIVUAINEOPINNOT		56 ov
Julkisoikeus		13 ov
Johdatus oikeusjärjestykseen	JOIKP0	2 ov
Julkisoikeuden perusteet	JOIKP1	2 ov
Eurooppaoikeus	JOIKP2	2 ov
Hallintotoiminnan oikeudelliset perusteet	JOIKP3	2 ov
Työ- ja virkamiesoikeus	YRJURP075	3 ov
Esittelijäkurssi	JOIKA4	2 ov
Vapaasti valittavat sivuaineet		43 ov

Yhdessä sivuaineessa on suoritettava vähintään perusopinnot 15 ov. Pääsivuaineeksi valitusta oppiaineesta suositellaan suoritettavaksi sekä perus- että aineopinnot. Soveltuvia sivuaineita ovat julkisoikeus, finanssihallinto ja julkisyhteisöjen laskentatoimi sekä yritys-juridiikka. Ks. myös s. 44.

HALLINTOTIETEEN OPETUKSEN RAKENNE SYYSLUKUKAUDESTA 2005 ALKAEN

OPINTOJAKSOKUVAUKSET

YHTEISET MENETELMÄOPINNOT

Ks. opintojaksokuvaukset s. 16

KIELIOPINNOT

Ks. kielikeskuksen opetusohjelma ja s. 18

HARJOITTELU 8 op (4 ov)

Tavoite: Perehdyttää jonkin organisaation toimintaan. Kehittää valmiuksia hallinnollisten ja taloudellisten ilmiöiden analysointiin sekä teoreettisen tiedon soveltamiseen käytännössä.

Sisältö:

- 1 Tutustuminen organisaation hallintoon ja talouteen.
- 2 Tutustuminen ja osallistuminen käytännön hallintotoiminnassa sovellettavien menettelytapojen suorittamiseen.
- 3 Tutustuminen organisaation suunnittelu- ja päätöksentekojärjestelmään.

Suoritustapa: Kolmen kuukauden mittainen harjoittelu ja siitä laadittava seloste.

Edeltävät opinnot: Perusopinnot sekä pääosa aineopinnoista.

Ajankohta:

Vastuuhenkilö: Professori (amanuenssi)

HALLINTOTIETEEN OPINTOJAKSOT

PERUSOPINNOT 25 op (15 ov)

Hallintotieteen perusteet 5 op (3 ov)

HALLP1

Theory and Scope of Administrative Science

Tavoite: Antaa perustiedot tieteen tehtävistä, muodoista, periaatteista ja yhteiskunnallisesta merkityksestä sekä perehdyttää hallintotieteen historiaan sekä keskeisiin teoreettisiin ajattelusuuntiin.

Sisältö:

Tieteen tehtävät, tyypit, intressit, periaatteet ja yhteiskunnallinen merkitys.

Hallintotieteen synty, kehityksen päävaiheet ja akateeminen organisoituminen Euroopassa, USA:ssa ja Suomessa. Keskeiset teoreettiset ajattelusuunnat hallinnon tutkimuksessa.

Annettava opetus: Luennot 20 h

Kirjallisuus:

- 1 Vartola, Juha: Näkökulmia byrokraatiin. Tampereen yliopisto, Johtamistieteiden laitos 2004.

- 2 Drucker, Peter: Johtamisen haasteet WSOY. Juva 2000.

- 3 Aula-Hakala: Kolmet kasvot. Näkökulmia organisaatioviestintään. Helsinki 2000.

Suoritustapa: Luennot ja kirjallisuus ovat kaikille pakolliset. Luennot (2 op/1 ov) tentitään erikseen, kirjallisuus (3 op/2 ov) tentitään yhtenä kokonaisuutena yleisenä tenttipäivänä. Kirjallisuus suositellaan tentittäväksi luentojen jälkeen.

Ajankohta: 1. vuoden slk

Vastuuhenkilö: Professori

Johdatus organisaatioteoriaan ja johtamiseen 5 op (3 ov) HALLP2 **Organizational Theory and Management**

Tavoite: Perehdyttää organisaatioteoriaan ja johtamisen teoreettisiin perusteisiin nykyaikaisissa tietoon perustuvissa julkisissa ja yksityisissä organisaatioissa. Johtamista ja organisaatioiden muutosta tarkastellaan kehittyvän julkisen hallinnon näkökulmasta.

Sisältö:

- 1 Organisaatioteoria ja sen keskeiset suuntaukset tutkimusotteineen.
- 2 Keskeiset johtamisteoriat ja niiden tutkimustraditiot.
- 3 Keskeiset johtamiskäytännöt nykyaikaisessa tietoon perustuvissa organisaatioissa.
- 4 Johtamisen haasteet ja ongelmat.
- 5 Julkisten organisaatioiden kehittäminen.

Annettava opetus: Luennot 20 h

Kirjallisuus:

- 1 Järvinen, Pekka: Esimies ja työyhteisön kehittäminen, WSOY 2001.
- 2 Järvinen, Pekka: Esimiestyö ongelmatilanteissa: Konfliktien luomat haasteet työyhteisöissä, WSOY 2001.
- 3 Jalava-Vikman: Työ ja oppiminen yrityksissä: Ongelmista ratkaisuihin, WSOY 2003.

Suoritustapa: Kirjallisuus ja luennot ovat kaikille pakolliset. Luennot (2 op/1 ov) tentitään erikseen. Kirjallisuuskuulustelun (3 op/2 ov) suoritustavasta ja suoritusajankohdasta sovitaan ensimmäisellä luentokerralla.

Ajankohta: 1. vuosi

Vastuuhenkilö: Professori

Suomen julkinen hallintojärjestelmä ja EU:n hallinto 9 op (6 ov) HALLP3
Public Administration in Finland and in European Union

Tavoite: Kurssi tarjoaa perustiedot Suomen poliittis-hallinnollisesta järjestelmästä ja liittymisestä EU:n hallinnollisiin arvoihin, periaatteisiin ja toiminnallisiin olosuhteisiin. Kurssi korostaa Suomen ja EU:n hallinnon kehityspiirteitä ja siinä esiintyviä kehityskohteita ja jännitteitä.

Sisältö:

- 1 Valtion ja kuntien hallintojärjestelmät, organisaatiot ja toimintatavat.
- 2 EU:n hallinnollinen filosofia ja toimintatavat.
- 3 Vertailevan hallinnon tutkimuksen perusideat.
- 4 Julkisen hallinnon kehitysnäkymät ja -jännitteet.

Annettava opetus: Luennot 20 h. Lisäksi voidaan järjestää erillinen luentosarja korvaamaan B-kohdan kirjallisuutta.

Kirjallisuus

A Suomen hallinto:

- 1 Setälä, Maija: Demokratian arvot: Teoriat, käytännöt ja mahdollisuudet, Gaudeamus 2003 tai Vahermo, Martti (toim.): Toimiva kunta, Kuntakoulutus 2004.
- 2 Paloheimo–Wiberg: Poliitiikan perusteet. WSOY Helsinki. Porvoo 1997.
- 3 Harisalo–Miettinen: Vastuuyhteiskunnan peruslait: Tutkimusmatka ihmisen yhteiskuntaan. Tampere University Press 1995.

B Euroopan unionin hallinto:

- 1 Raunio, Tapio: Liittovaltiot federalismin teoria ja arki, Gaudeamus 2002.
- 2 Luennoilla erikseen osoitettava verkkomateriaali.

Suoritustapa: Luennot ja kirjallisuus ovat kaikille pakolliset. Luennot (2 op/1 ov) tentitään erikseen. Kirjallisuuskuulustelujen (A) (5 op/3 ov) ja (B) (2 op/2 ov) suoritustavasta ja suoritusajankohdasta sovitaan ensimmäisellä luentokerralla.

Mahdollisesti järjestettävän erillisen luentosarjan korvaavuudesta kohdan B kirjallisuuteen ilmoitetaan erikseen.

Ajankohta: 1. vuosi

Vastuuhenkilö: Professori

Tutkimusprosessin hallinta 6 op (3 ov) HALLP4
Managing Research Process

Tavoite: Tutkimustiedon erityisyys ja merkitys tiedeyhteisölle perus- ja sovelta- van tutkimuksen näkökulmasta. Tutkimus vaiheittaisena prosessina, jossa kysymys, aineisto ja metodi vuorovaikuttavat. Tutkimusstrategian perusteltu valinta sekä prosessin laadunhallinta.

Sisältö: Tutkimuksen tematisaatio ja strategia, tutkimuskysymyksen asettaminen, aineisto ja aineiston hallinta, analyysi, synteesi ja laadunhallinta, tutkimuksen raportointi.

Annettava opetus: Luentosarja 36 h

Kirjallisuus:

- 1 Hirsjärvi–Remes–Sajavaara: Tutki ja kirjoita. Tammi. Helsinki 2004 (10. painos tai uudempi).
- 2 Uusitalo, Hannu: Tiede, tutkimus ja tutkielma. Johdatus tutkielman maailmaan. WSOY. Helsinki 1997 (tai uudempi).

Suoritustapa: Luennot (4 op/2 ov) ja kirjallisuus (2 op/1 ov) tentitään erikseen. Kirjallisuus tentitään yhtenä kokonaisuutena yleisenä tenttipäivänä. Kirjallisuus suositellaan tentittäväksi luentojen jälkeen.

Ajankohta: 2. vuosi

Vastuuhenkilö: Hallintotieteiden metodologian yliassistentti

AINEOPINNOT 46 op (23 ov)

Strateginen ajattelu ja johtaminen 6 op (3 ov) HALLA5

Strategic Thinking and Management

Tavoite: Perehdyttää strategiseen ajatteluun ja johtamiseen tarkastelemalla strategista johtamista toisaalta strategioita muotoilevana prosessina ja sen koordinoituna sekä toisaalta strategioiden toimeenpanona.

Sisältö:

- 1 Strategisen ajattelu ja strateginen johtaminen teoreettisina käsitteinä
- 2 Strategisen johtaminen strategioita muotoilevana prosessina ja sen koordinoituna sekä strategioiden toimeenpanona
- 3 Strateginen suunnittelu ja strategioiden muotoilu

- 4 Epävarmuuden ja epäselvyyden hallintaa osana strategiaprosessia
- 5 Strategioiden toimeenpano strategisen johtamisen ongelmana
- 6 Strateginen johtaminen yrityksenä integroida toiminnan suuntaamisen, organisaation kehittämisen ja henkilöstön johtamisen alueita

Annettava opetus: Luennot 25 h

Kirjallisuus:

- 1 Whittington, Richard: What is Strategy – and Does It Matter? London: Routledge, 1993.
- 2 Bryson, John M.: Strategic Planning for Public and Non-Profit Organizations. San Francisco: Jossey-Bass, 1995 tai uudempi painos.
- 3 Kaplan, Robert S. ja Norton, David P., Strategialähtöinen organisaatio. Tehokkaan strategiaprosessin toteutus. Kauppakaari. Jyväskylä: Gummerus, 2002

Suoritustapa: Luennot (2 op/1 ov) ja kirjallisuus (4 op/2 ov) tentitään erikseen. Kirjallisuus suositellaan tentittäväksi luennojen jälkeen yhtenä kokonaisuutena yleisenä tenttipäivänä. Pääaineopiskelijat suorittavat kirjallisuuden esseinä tai erikseen sovittavana harjoitustyönä.

Ajankohta: 2. vuoden slk

Edeltävät opinnot: HALLP1 Hallintotieteen perusteet ja HALLP2 Johdatus organisaatioteoriaan ja johtamiseen

Vastuuhenkilö: Lehtori

Hallinto tietoyhteiskunnassa 6 op (3 ov) HALLA6

Administrative Perspectives on the Information Society

Tavoite: Tietoyhteiskuntakeskustelun ja Suomen tietoyhteiskuntastrategian erittely

Sisältö: Tietoyhteiskunta määrittelyvallan näkökulmasta, hallinto ja kansalaisuus tietoyhteiskunnassa, Suomen tietoyhteiskuntastrategia ja sen kehittäminen.

Annettava opetus: Luentosarja 24 h

Kirjallisuus:

- 1 Castells–Himanen: Suomen tietoyhteiskuntamalli. WSOY. Helsinki 2001.
- 2 Eriksson–Vehviläinen (toim.): Tietoyhteiskunta seisakkeella. Teknologia, strategia ja paikalliset tulkinnat. SoPhi, Jyväskylän yliopisto. Jyväskylä 1999.
- 3 Harisalo–Miettinen: Globalisaatio – avoin vai suljettu maailma. Art House. Helsinki 2000.

Suoritustapa: Luennot (2 op/1 ov) ja kirjallisuus (4 op/2 ov) tentitään erikseen. Kirjallisuus tentitään yhtenä kokonaisuutena yleisenä tenttipäivänä.

Ajankohta: 3. vuoden slk

Vastuuhenkilö: Hallintotieteiden metodologian yliassistentti

Organisaatioanalyysi ja organisaation kehittäminen 6 op (3 ov) HALLA7

Organizational Analysis and Development

Tavoite: Perehdyttää organisaation analyysiin, arvioinnin ja kehittämisen mahdollisuuksiin.

Sisältö:

- 1 Organisaatiot analyysin ja arvioinnin kohteina.
- 2 Organisaatiosuunnittelu ja sen mahdollisuudet organisaatioiden kehittämisessä.
- 3 Organisaatiosuunnittelun kritiikki ja siinä esitetyt näkemykset organisaatioiden kehittämisestä.
- 4 Organisaatiomuutoksen toteuttaminen.
- 5 Organisaation näkeminen erilaisten metaforien avulla.

Annettava opetus: Luennot 25 h

Kirjallisuus:

- 1 Morgan, Gareth: Images of Organization. 2nd Ed. Thousand Oaks (CA): SAGE, 1997.
- 2 Pfeffer, Jeffrey: New Directions for Organization Theory. Oxford University Press, 1997.

Suoritustapa: Luennot (2 op/1 ov) ja kirjallisuus (4 op/2 ov) tentitään erikseen. Kirjallisuus suositellaan tentittäväksi luennojen jälkeen yhtenä kokonaisuutena yleisenä tenttipäivänä. Pääaineopiskelijat suorittavat kirjallisuuden esseinä tai erikseen sovittavana harjoitustyönä.

Ajankohta: 2. vuoden slk

Edeltävät opinnot: Strateginen ajattelu ja johtaminen HALLA5

Vastuuhenkilö: Lehtori

Henkilöstön johtaminen 6 op (3 ov) HALLA8

Human Resources Management

Tavoite: Analysoida henkilöstön merkitystä organisaatiossa ja työyhteisössä sekä perehdyttää henkilöstöjohtamisen ajattelutapoihin.

Sisältö:

- 1 Näkemys organisaatiosta henkilöstön merkityksen analysoinnin lähtökohtana.
- 2 Henkilöstön johtamista koskevat ajattelutavat ja niiden muutokset.
- 3 Strategialähtöisyys henkilöstöjohtamista suuntaavana ajattelutapana.
- 4 Yhteisöllisyys ja työyhteisön sosiaalinen toimivuus henkilöstöjohtamisen näkökulmasta.
- 5 Henkilöstön johtaminen ja työyhteisön kehittäminen.

Annettava opetus: Luennot 20 h

Kirjallisuus:

- 1 Lumijärvi–Jylhäsaari: Laatujohtaminen ja julkinen sektori. Laadun ja tuloksen tasapaino johtamishaasteena. Tampere, Gaudeamus, 1999.
- 2 Sarala–Sarala: Oppiva organisaatio – oppimisen, laadun ja tuottavuuden yhdistäminen. Helsingin yliopiston Lahden tutkimus- ja koulutuskeskus. Tampere, Tammerpaino, 1998.
- 3 Harisalo–Miettinen: Luottamus pääoma. Yrittäjyyden kolmas voima. Tampere: Tampere University Press, 1995.
- 4 Boxall, Peter–Purcell, John: Strategy and human resource management. New York: Palgrave Macmillan, 2003 tai Sveiby, Karl Erik: The New Organizational Wealth. Managing & Measuring Knowledge-Based Assets. San Francisco: Berrett-Koehler Publishers, Inc., 1997.

Suoritustapa: Luennot (2 op/1 ov) ja kirjallisuusosa (4 op/2 ov) tentitään erikseen. Kirjallisuus suositellaan tentittäväksi luentojen jälkeen.

Edeltävät opinnot: Strateginen ajattelu ja johtaminen HALLA5 ja Organisaatioanalyysi ja organisaation kehittäminen HALLA7.

Ajankohta: 2. vuoden klk

Vastuuhenkilö: Lehtori

Tutkimusmenetelmät 6 op (3 ov)**HALLA9****Research Methods**

Tavoite: Perehdyttää hallintotieteelliseen tutkimusprosessiin keskeisten tutkimuskäytäntöjen näkökulmasta sekä antaa perusvalmiudet tutkimusprosessin läpiviemiseen.

Sisältö:

- 1 **luentosarja (a): kvalitatiivinen tutkimusote.** Tutkimushaastattelun prosessi. Kysymyksen purkaminen teemahaastatteluksi, vuorovaikutus haastattelutilanteessa, avaus sisällönanalyysiin.
- 2 **luentosarja (b): kvantitatiivinen tutkimusote.** Lomaketutkimuksen prosessi. Tutkimushypoteesien muodostaminen, operationaalistus kyselylomakkeeksi, mittauksen pysyvyys ja luotettavuus, kysymystyytit ja muuttujien asteikkotyytit, edustava otanta, avaus keskeisiin analyysin työtapoihin.

Annettava opetus:

- 1 luentosarja (a): kvalitatiivinen tutkimusote 18 h
- 2 luentosarja (b): kvantitatiivinen tutkimusote 18 h

Kirjallisuus:

- 1 Hirsjärvi–Hurme: Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Yliopistopaino. Helsinki, 2000 tai uudempi.
- 2 Heikkilä, Tarja: Tilastollinen tutkimus. Edita, Helsinki, 1998 tai uudempi.

Suoritustapa: Luentosarja (a) tentitään erikseen (2 op/1 ov). Kirja Hirsjärvi–Hurme suoritetaan yleisenä tenttipäivänä (2 op/1 ov). Luentosarjan (b) tentin (2 op/1 ov) yhteydessä suoritetaan soveltuvin osin kirja Heikkilä.

Edeltävät opinnot: Tutkimusprosessin hallinta.

Ajankohta: 3. vuoden slk

Vastuuhenkilö: Hallintotieteiden metodologian yliassistentti

Kandidaattiseminaari 6 op**(3 ov) HALLA10****Seminar on Bachelor's Thesis**

Tavoite: Perehdyttää kandidaatin tutkielmaa varten opiskelijat tutkimuksen suunnitteluun, teorian hyväksikäyttöön, tutkimusmenetelmiin ja tutkimuksen suorittamiseen.

Sisältö:

- 1 Tutkimuksen aiheen valinta
- 2 Tutkimuksen suunnittelu
- 3 Tutkimuksen menetelmien valinta
- 4 Tutkimusprosessin käynnistäminen

Annettava opetus: Luennot, luentojen oheiskirjallisuus ja harjoitukset. Vain pääaineopiskelijoille.

Aika: 3. vuosi

Vastuuhenkilö: Professorit

Kandidaatintutkielma 10 op (5 ov)

HALLA11

Bachelor's Thesis

Tavoite: Pienimuotoisen tieteellisen tutkimuksen toteuttaminen.

Sisältö: Tutkielma

Annettava opetus: Henkilökohtainen ohjaus. Vain pääaineopiskelijoille.

Suoritustapa: Tutkielma ja kypsyysnäyte, jonka tarkastavat oppiaineen ja suomen kielen opettajat.

Edeltävät opinnot: Perus- ja aineopinnot sekä Tieteellinen kirjoittaminen ja suullinen viestintä.

Ajankohta: 3. vuosi

Vastuuhenkilö: Professorit

SYVENTÄVÄT OPINNOT 80 op (40 ov)

Julkisten palveluiden tuotanto ja organisointi 6 op (3 ov) HALLS1

Providing and Organizing Public Services

Tavoite: Kurssi perehdyttää opiskelijat julkisten palveluiden tuotannon ja organisoinnin vaihtoehtoihin, korostaa johtamista ja henkisiä voimavaroja palveluprosessien johtamisessa ja esittelee palveluiden kehittämisen menetelmiä.

Sisältö:

- 1 Perehtyä julkisten palveluiden vaihtoehtoihin tuottamistapoihin.
- 2 Perehtyä palveluprosessien johtamiseen ja henkisten voimavarojen merkitykseen palvelutapahtumissa.
- 3 Perehtyä palveluiden ja palveluprosessien kehittämisen menetelmiin.

Annettava opetus: Luennot 20 h

Kirjallisuus:

A Kaikille yhteinen kirjallisuus

- 1 Normann, Richard: Normannin liiketoimintateesit. WSOY 2002.
- 2 Grönroos, Christian: Nyt kilpaillaan palveluilla. WSOY 2000.
- 3 Doherty–Horne: Managing Public Services, Implementing Changes – A thoughtful approach. Routledge 2002.

B Julkisen palvelun alat

Kurssiin liittyy päivä palvelujen järjestämiseksi vastaavassa organisaatiossa. Vain niiden, jotka eivät osallistu tähän luentopäivään, on suoritettava yksi kohta seuraavista:

- 1 Sosiaalipalvelut
- 2 Terveyspalvelut
- 3 Koulupalvelut
- 4 Poliisipalvelut
- 5 Jokin muu julkisen alan palvelu. Alasta ja kirjoista on sovittava erikseen.

Kohdat 1–4. Luettelot teoksista on saatavana lukukauden alussa laitokselta.

Suoritustapa: Luennot (2 op/1 ov) ja kirjallisuus (4 op/2 ov) tentitään erikseen. Kirjallisuuskuulustelun suoritustavasta ja suoritusajankohdasta sovitaan ensimmäisellä luentokerralla.

Ajankohta: 4. vuosi

Vastuuhenkilö: Professori

Yksilö, organisaatio ja yhteiskunta 4 op (2 ov) HALLS2

Individualism, Organization, and Society

Tavoite: Kurssi perehdyttää opiskelijat julkista hallintoa ja yhteiskuntaa koskeviin teorioihin ja niiden hyväksikäyttöön tutkimuksessa ja käytännön kehittämisessä

Sisältö:

- 1 Hallinnon filosofiat
- 2 Julkisen hallinnon ja yhteiskunnan välinen vuorovaikutus
- 3 Poliitiikka, demokratia ja talous

Annettava opetus: Luennot 20 h

Kirjallisuus:

- 1 Harisalo–Miettinen: Klassinen liberalismi. Tampere University Press 1997.
- 2 Smith, Mark J.: Rethinking State Theory. Routledge 2000.
- 3 Tiihonen, Seppo: From Governing to Governance. A process of change. Juvenes Print – Tampereen yliopistopaino Oy. Tampere 2004.

Suoritustapa: Luennot (2 op/1 ov) ja kirjallisuus (2 op/1 ov) tentitään erikseen. Kirjallisuuskuulustelun suoritustavasta ja suoritusajankohdasta sovitaan ensimmäisellä luentokerralla.

Ajankohta: 4. vuosi

Vastuuhenkilö: Professori

Organisaatioiden ja hallinnon arviointi; Kvantitatiivisen analyysin harjoitus kurssi 6 op (3 ov) HALLS3

Organizational Assessment; Exercise of Quantitative Analysis

Tavoite: Kurssin jälkeen opiskelijalla on käsitys kvantitatiivisten aineistojen käytöstä organisaatioiden ja hallinnon arvioinnissa ja hän hallitsee kvantitatiivisen

analyysin perusteet ja kykenee perusanalyysien itsenäiseen suorittamiseen.

Sisältö:

- 1 Organisaatioiden ja hallinnon arvioinnin mahdollisuudet ja lähestymistavat.
- 2 Organisaatioiden ja hallinnon arviointi ja arviointitutkimus.
- 3 Kvantitatiivisten aineistojen asema ja käyttö organisaatioiden ja hallinnon arviointitutkimuksessa.
- 4 Kvantitatiivisten aineistojen analysoinnin perusteet; yksiulotteiset jakautumat ja niiden tunnusluvut, kaksiulotteiset jakautumat ja riippuvuuksien etsintä, selittävät asetelmat ja niiden ehdot.
- 5 Analyysin suorittaminen SPSS -ohjelmalla.

Annettava opetus: Lukukauden kestävä harjoituskurssi (luennot 10 h, harjoitukset 20 h)

Kirjallisuus:

- 1 Vedung, Evert: Public Policy and Program Evaluation. Transaction Publishers, New Jersey 2000.

sekä kaksi teosta seuraavista vaihtoehdoista:

- 1 Chen, Huey-Tsyh: Theory-Driven Evaluations. SAGE 1990.
- 2 Guba–Lincoln: Fourth Generation Evaluation. SAGE 1989.
- 3 Pawson–Tilley, Nick: Realistic Evaluation. SAGE 1997.
- 4 Shadish–Cook–Leviton: Foundations of Program Evaluation. SAGE 1991.

Suoritustapa:

- 1 **Luennot ja harjoitukset:** Aktiivinen osallistuminen luennoille ja harjoitukseen sekä näyttökoe, jossa opiskelija osoittaa valmiutensa perusanalyysien suorittamiseen.
- 2 **Kirjallisuus:** Vedungin teos suoritetaan tenttimällä. Valinnaiset teokset suoritetaan esseinä erikseen sovittavista aiheista.

Edeltävät opinnot: Ennen kurssille osallistumista opiskelijan on suoritettava opintojaksot HALLA9 Tutkimusmenetelmät ja Tilastotieteen perusteet TILTY1.

Ajankohta: 3. vuoden klk

Vastuuhenkilö: Lehtori

Julkisen hallinnon muutos ja arviointi 4 op (2 ov) HALLS4
Evaluation of Public Administration

Tavoite: Perekdyttää hallinnon muutoksen teorioihin sekä toiminnan ja muutosten vaikutusten arviointiin.

Sisältö:

- 1 Miten ja miksi julkinen hallinto ja julkiset organisaatiot muuttuvat.
- 2 Muutoksen ja sen vaikutusten arviointi.

Annettava opetus: Luentosarja 12 h muutoksen johtamisesta ja toiminnan arvioinnista.

Kirjallisuus:

- 1 Rossi–Freeman–Lipsey: Evaluation: A Systematic Approach. 6 ed. Thousand Oaks SAGE 1999.
- 2 Kickert, Walter (ed.): Public Management and Administrative Reform in Western Europe. Cheltenham: Edgar 1997.

Suoritustapa: Luennot (2 op/1 ov) suoritetaan erikseen ja kirjallisuus (2 op/1 ov) yleisenä tenttipäivänä tai esseillä tentaattorin ilmoittaman mukaan.

Ajankohta: 4. vuoden slk

Vastuuhenkilö: Professori

Maailman hallintojärjestelmät 4 op (2 ov) HALLS5

Administrative systems in the world

Tavoite: Perekdyttää maailman hallintojärjestelmien vertailuun sekä globalisaatiokysymykseen.

Sisältö:

- 1 Miten hallintojärjestelmiä voidaan vertailla.
- 2 Katsaus maailman erilaisiin hallintojärjestelmiin.
- 3 Globalisaatiokysymys.

Annettava opetus: Luentosarja (12 h) vertailevasta hallinnon tutkimuksesta

Kirjallisuus:

- 1 Väyrynen, Raimo: Globalisaatio – uhka vai mahdollisuus. Atena Kustannus. Jyväskylä 1999.
- 2 Hofstede, Geert: Kulttuurit ja organisaatiot. Mielen ohjelmointi. Porvoo: WSOY 1993.
- 3 Turner–Hume: Governance, Administration & Development. Making the State Work. 1996.

Suoritustapa: Luennot (2 op/1 ov) suoritetaan erikseen ja kirjallisuus (2 op/1 ov)

yleisenä tenttipäivänä tai esseillä tentaattorin ilmoittaman mukaan.

Edeltävät opinnot: Sivuaineopiskelijoille HALLP3, pääaineopiskelijoille perus- ja aineopinnot.

Ajankohta: 4. vuoden klk

Vastuuhenkilö: Professori

Tutkimusprosessin loppuunsaattaminen 6 op (3 ov) HALLS6

Managing Research Thesis 6

Tavoite: Hallintotieteellinen tutkimusprosessi gradutyön näkökulmasta. Valmiudet graduprosessin itsenäiseen läpiviemiseen.

Sisältö: Substanssin ja prosessin konkreettinen hallinta eli graduprosessin loppuunsaattaminen, tarvittavien tutkimusaineistojen tuottaminen ja tutkimuksen teoreettinen viitekehys.

Annettava opetus: Menetelmäseminaari (18 h). Seminaarissa käsitellään tutkimusseminaarissa hyväksytyt graduaiheen menetelmäosaa. Seminaarin hyväksyttävä suorittaminen edellyttää aktiivista läsnäoloa ja gradun menetelmäeseen esittämistä seminaarissa ryhmälle.

Suoritustapa: Menetelmäseminaari (2 op/1 ov). Gradun menetelmäessee (2 op/1 ov). Graduprosessia tukeva lehtiessee (2 op/1 ov) kirjoitetaan opiskelijan itsenäisesti (esim. yliopiston e-kirjaston kautta) valitsemasta, omaan teemaan liittyvästä kansainvälisestä lehtiartikkelista.

Edeltävät opinnot: Tutkimusseminaari on suoritettava samanaikaisesti.

Ajankohta: 4. vuoden klk

Vastuuhenkilö: Hallintotieteiden metodologian yliassistentti

Tutkimusseminaari 10 op (5 ov)

HALLS7

Research Seminar

Tavoite: Tieteellisen kirjoittamisen ja keskustelun harjoittelu.

Sisältö: Tutkimussuunnitelman ja esitelmän laadinta.

Annettava opetus ja suoritustapa:

Lukuvuoden kestävä tutkimusseminaari (n. 60 h), jonka aikana laaditaan pro gradu -tutkielman lopullinen tutkimussuunnitelma sekä kirjoitetaan esitelmä, joka käsittelee tutkielman teoreettisen perustan ja/tai viitekehysten. Lisäksi kukin osallistuja toimii kahdesti opponenttina.

Edeltävät opinnot: Loppuun saakka suoritettu kandidaatin tutkinto.

Ajankohta: 4.–5. vuosi

Vastuuhenkilö: Professorit

Pro gradu -tutkielma 40 op (20 ov)

HALLS8

Master's thesis

Tavoite: Itsenäisen tieteellisen työskentelyn hallinta.

Suoritustapa:

- 1 Itsenäinen tieteellinen tutkielma (n. 80–100 s.), jonka tulee osoittaa kykyä ymmärtää ja soveltaa tieteenalan teoriaa ja tutkimusmenetelmiä jonkin hallintotieteellisesti mielenkiintoisen ongelman käsittelyyn.
- 2 Kirjallinen kypsyysnäyte: Koe suoritetaan yleisenä tenttipäivänä sen jälkeen, kun tutkielma on toimitettu tarkastajille ja kun siihen on saatu lupa oppiaineen professorilta. Kypsyyskoeksessa kirjoitetaan noin 1 arkin laajuinen essee tentaattorin määräämästä tutkielmaan liittyvästä aiheesta. Kypsyyskoe tarkastetaan vain sisällön osalta, mikäli jo aiemmin kandidaatin-tutkielman yhteydessä on suoritettu vastaava kypsyysnäyte.

Edeltävät opinnot: HALLS7

Ajankohta: 4.–5. vuosi

Vastuuhenkilö: Professorit